

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 1280/2024
29.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Надежде Видић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марија Јоксовић, адвокат из ..., против тужене Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о. ГФО Сомбор из Сомбора, ради накнаде материјалне штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1688/2023 од 05.10.2023. године, у седници одржаној 29.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1688/2023 од 05.10.2023. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Сомбору П 21/20 од 20.03.2023. године, ставом првим изреке, усвојен је делимично тужбени захтев. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу по основу накнаде материјалне штете на име изгубљене зараде, за период од јула 2014. закључно са мајем 2020. године исплати појединачно одређене месечне новчане износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате и по основу месечне ренте 31.171,54 динара почев од 01.07.2020. године, доспеле рате одједном а убудуће сваког месеца унапред у месецу, најкасније до 10. у месецу, док за то постоје законски услови. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете односно изгубљене зараде за период од јула 2014. године закључно са мајем 2020. године исплати преко досуђених до тражених износа, разлику ближе наведену као у том ставу изреке са разликом припадајуће законске камате и по основу месечне ренте преко досуђених по 31.171,54 динара до потраживаног месечног износа од по 72.637,97 динара са разликом припадајуће законске камате. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу надокнади трошкове парничног поступка од 219.010,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате. Ставом петим изреке, тужилац је ослобођен од обавезе плаћања судских такси у овом поступку.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1688/2023 од 05.10.2023. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у побијаном усвајајућем делу става другог изреке и то у делу досуђених месечних износа од по 31.171,54 динара за период од 01.07.2020. године до 20.03.2023. године, тако што је обавезан тужени да тужиоцу за исти период исплати 870.164,85 динара док је одбијен део тужбеног захтева којим је тужилац за период од 01.07.2020. године до 20.03.2023. године потраживао према туженом исплату још 116.263,49 динара; преиначена је одлука о трошковима тако што је обавезан тужени на накнаду трошкова поступка тужиоцу снижењем са досуђених 219.010,00 динара на 175.252,00 динара са законском затезном каматом од извршности до исплате, док је у преосталом побијаном делу првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужене за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је изјавио благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је рођен ...1980. године у ... . Завршио је осам разреда основне школе и 1997. године је почео да ради тесарске послове са дедом. Након одслужења војног рока 2002. године, отишао је у Нови Сад и почео да ради у грађевинарству као сезонац. У почетку је радио као физички радник те је почео да учи радове на малтерисању. Радио је у разним фирмама, а последња фирма у којој је радио пре саобраћајне незгоде је фирма „Бест“, у периоду од јуна 2010. године до јула 2014. године, где је радио на пословима изолације и малтерисања, зидања, гипсања, глетовања и сличних молерских радова. У то време, тужилац је са другим радницима радио и у ..., а дневница радника који су радили са тужиоцем у ... је била око 1.000,00 динара. Тужилац је био предузетник а у АПР је био уписан као АА предузетник, самостална занатска радња „ББ“ ..., која је брисана из регистра са даном 27.08.2012. године. Путем наведене предузетничке радње тужилац је закључио посао са „Бест изградњом“ на начин да је он ангажовао раднике за обављање грађевинских послова а зарада која му је исплаћивана ишла је на рачун његове предузетничке радње. Новац који је тужилац подизао делом се односио и на раднике које је тужилац ангажовао отприлике седам - осам радника које је тужилац исплаћивао на руке. Тужилац је био уписан и као предузетник радње АА ПР самостална занатска трговинска радња „ВВ“, која је била активна од 17.09.2012. године а брисана је из регистра са даном 06.07.2015. године. У ... 30.07.2014. године, око 8,50 часова, на раскрсници Улица Жарка Зрењанина – Вука Караџића – Лоле Рибара догодила се саобраћајна незгода тако што је ГГ управљао путничким возилом Волксваген Пасат регистарске ознаке ... и кретао се Улицом Вука Караџића из смера улице Светозара Марковића и доласком до раскрснице са Улицом Жарка Зрењанина није уступио право првенства тужиоцу који је управљао мопедом ... и који се кретао Улицом Жарка

Зрењанина из смера Улице Милоша Обилића. У тренутку штетног догађаја путничко возило Волксваген Пасат ... је било регистровано код тужене. Непосредно након повређивања, тужилац је пребачен у Општу болницу у Сомбору где су постављене следеће дијагнозе: прелом десне потколенице неспецифичан, вишекомадни отворени прелом леве потколенице са померањем уломака, површинске повреде главе, нагњечење левог очног капка и предела левог ока. У Општој болници у Сомбору, након одговарајуће преоперативне припреме, оперативно је извршена остеосинтеза леве голењаче и постављен спољни фиксатор. Тужилац је на лечењу био у периоду од 30.07.2014. до 11.08.2014. године када је отпуштен на кућно лечење. Након отпуста редовно је контролисан од стране надлежног ортопеда. Тужилац је последњи пут контролисан од стране ортопеда 15.05.2018. године када је констатовано да је актуелно лечење завршио и да је потребно обновити физикални третман за три месеца уз претходно учињен РТГ потколенице. После саобраћајне незгоде и завршетка лечења тужилац није обављао било какве послове у грађевинарству, зато што није могао, није обављао предузетничку делатност, издржавала га је супруга која је водила кафић и кладионицу у ... . Из налаза и мишљења судског вештака за област медицине рада утврђено је да је код тужиоца присутан губитак специфичне радне способности за рад на радним местима радника у грађевинарству (за послове и радне задатке зидара фасадера, изолатора, бетонирца и сличне послове) при обављању којих је потребно вршити радне активности за које није способан. Код тужиоца је такође присутан губитак (100 % умањења) радне способности за рад на радним местима „неквалификовани радник/физички радник“ (за послове и радне задатке радника на утовару, истовару робе сезонском раднику у ратарству, повртарству, воћарству и сличне послове) при обављању којих је потребно вршити радне активности за које није способан као и умањење опште радне способности од 28 %. На основу налаза и мишљења судског вештака економскофинансијске струје утврђено је да би тужилац у периоду од јула. 2014. године до маја 2020. године радећи грађевинске послове као КВ радник оставривао износе у складу са износима просечних зарада које је утврђивао РЗЗС, па је за тај период висина разлике изгубљене зараде утврђена статусом КВ радника према подацима РЗЗС, а за период почев од јуна 2020. године па убудуће, висина изгубљене зараде применом истих критеријума утврђена је у висини од 31.171,54. динара. Тужена је у мирном поступку тужиоцу на име накнаде материјалне штете по основу изгубљене зараде исплатила укупно 442.336,00 динара. Тужилац није корисник права на новчану социјалну помоћ нити је корисник права на старосну инвалидску и породичну пензију.

Тужилац тужбом тражи да се тужени обавезе на накнаду материјалне штете по основу изгубљене зараде за период од повређивања јула 2014. године закључно са мајем 2020. године према опредељеним месечним износима са законском затезном каматом од доспелости до исплате и по основу месечне ренте у опредељеном новчаном износу за период почев од 1. јула 2020. године, доспеле рате одједном, а убудуће сваког месеца унапред до 10-ог у месецу, док за то постоје законски услови.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев и обавезао туженог на исплату изгубљене зараде за период од јула 2014. године закључно са мајем 2020, године према опредељеним месечним новчаним износима са законском затезном каматом од доспелости до исплате и месечне ренте од по

31.171,54 динара почев од 01. јула 2020. године па убудуће док постоје законски услови, прихватајући налаза и мишљења судског вештака економскофинансијске струке по којој тужиоцу припада висина зараде у грађевинарству утврђена према подацима РЗЗС, јер постоји трајно 100 % умањење радне способности тужиоца за рад у грађевинарству. У преосталом делу првостепени суд је одбио тужбени захтев као превисоко постављен.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је правилно применио материјално право када је делимично преиначио првостепену пресуду у усвајајућем делу којим је досуђена месечна ренете од по 31.171,54 динара за период од јула 2020. године закључно са 20.03.2023. године и обавезао туженог да тужиоцу за наведени период исплати скупни износ од 870.164,85 динара док је за разлику од још 116.263,49 динара, одбио тужбени захтев. Наиме, према правилном становишту другостепеног суда, сабирањем по 31.171,54 динара за наведени период тужилац губи зараду од укупно 986.428,34 динара, који износ тек уз умањење од 116.263,49 динара (јер је првостепени суд извршио умањење само за износ од 326.072,51 динар иако је у мирном поступку укупно исплаћено 442.336,00 динара) представља припадајућу накнаду материјалне штете тужиоцу због губитка зараде за период од 01.07.2020. године до пресуђења 20.03.2023. године.

Неосновани су наводи ревизије да је другостепени суд приликом досуђења стварне штете за период од 01.07.2020. до 20.03.2023. године занемарио законско право тужиоца на досуђење законске затезне камате.

Накнада материјалне штете прописана чланом 189. став 1. Закона о облигационим односима (ЗОО) предвиђа да оштећени има право како на накнаду обичне штете, тако и на накнаду измакле користи. У смислу ове одредбе, при оцени висине измакле користи узима се у обзир добитак који се могао основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем (став 3.).

По члану 195 ЗОО одговорно лице дужно је да накнади штету лицу којем је због телесне повреде или нарушења здравља, радна способност потпуно или делимично смањена, ако повређени због тога трпи штету у виду изгубљене или смањене зараде. Ако повређени због потпуне или делимичне неспособности за рад губи зараду, или су му потребе трајно повећане, или су могућности његовог даљег развијања и напредовања уништене или смањене, одговорно лице дужно је плаћати повређеном одређену новчану ренту, као накнаду за ту штету. Наведену одредбу треба тумачити тако да се штета коју оштећени трпи због губитка зараде, временски састоји из изгубљене зараде до тренутка доношења пресуде, која је у том тренутку позната и досуђује се у јединственом износу, док се за преостали део штете који ће наступити у будућности накнада досуђује у облику месечне ренте.

Према члану 186. Закона о облигационим односима, обавеза накнаде штете сматра се доспелом од тренутка настанка штете. Материјална штета у висини изгубљене зараде настала је онда када оштећени није остварио приход, очекиван по редовном току ствари или према посебним околностима, због чега се на такву штету плаћа затезна камата од

дана њеног настанка, у смислу члана 277. Закона о облигационим односима, односно од доспелости сваког месечног појединачног износа штете, па и у ситуацији када је иста као у конкретном случају досуђена у скупном износу сабирањем појединачних месечних износа. Међутим о законском праву на законску затезне камате из члана 277. у вези члана 186. Закона о облигационим односима суд не води рачуна по службеној дужности већ само на захтев странке. Ово с тога јер сагласно члану 3. став 1 Закона о праничном поступку суд у парничном поступку одлучује у границама захтева који су постављени у поступку. Уколико нема захтева суд у парничном поступку не може да одлучи о праву иако је исто признато законом, јер таква правна заштита од суда није захтевана.

С обзиром да у конкретном случају тужилац није поставио захтева за исплату законске затезне камате на досуђене износе изгубљене зараде за период од од 01.07.2020. до 20.03.2023. године у смислу члана 186. и 277. Закона о облигационим односима, то је и по оцени Врховног суда другостепени суд правилно поступио када је тужиоцу за наведени период досудио материјалну штету на основу члана 195. у вези члана 189. Закона о облигационим односима, у скупном износу и без законске затезне камате, крећући се у границама постављеног тужбеног захтева, па су супротни наводи ревизије неосновани.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**